

מוטק'ה בלום, האמן הנודע מירושלים, הלך לעולמו בגיל 99

בלום ז"ל, נולד בשנת 1925 ברומניה ושרד את השואה. יצירותיו מוצגות במוזיאונים בישראל וברחבי העולם. עם השנים הפך להיות ידיד אישי של נשיא ארה"ב לשעבר ביל קלינטון. יהי זכרו ברוך

קותי פונדמינסקי

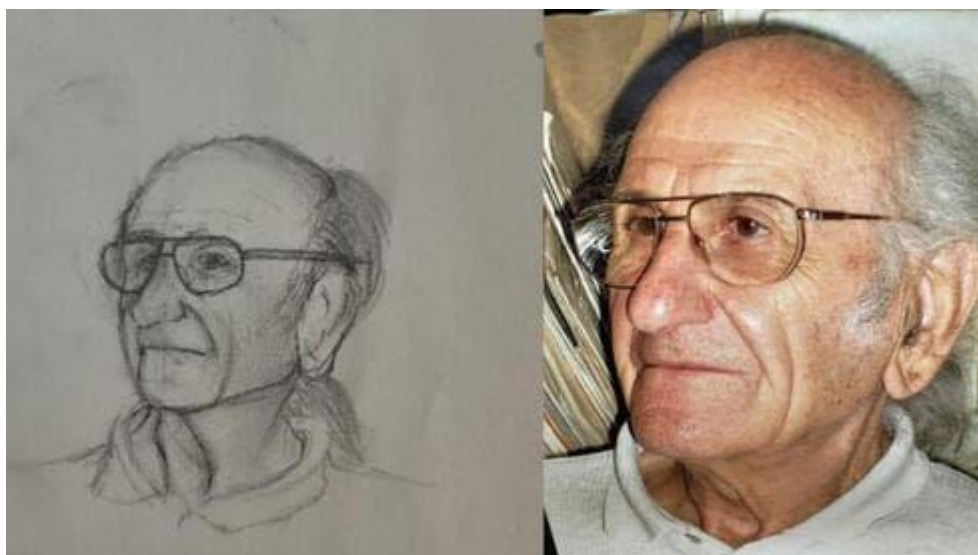
עודכן 16.07.24, 14:10

האמן הירושלמי מוטק'ה (מרדכי) בלום הלך לעולמו ביום חמישי האחרון. מוטק'ה, יליד 1925, נפטר ביום חמישי האחרון. בשנת 2014 זכה בתואר יקיר ירושלים והפך לידיד אישי של נשיא ארצות הברית לשעבר, ביל קלינטון. יצירותיו מוצגות בישראל ובארצות הברית במוסדות שונים ובמוזיאונים.

מוטק'ה בלום

(צילום: באדיבות המשפחה)

מוטק'ה בלום
(צילום: באדיבות המשפחה)

בלום נולד בכפר רקצ'ון (Răcăciuni) במולדובה שברומניה בשנת 1925. הוא שרד את השואה והיה שלוש שנים במחנות עבודה, משם ברח למחתרת גורדוניה. הוא עלה לארץ בשלוש אוניות וניצל ברגע האחרון כשלא נותר מקום על אחת מהאוניות שהוטבעה לאחר מכן בלב ים על ידי הבריטים. לאחר שהיה במחנה המעפילים בעתלית הוא גורש לקפריסין וחזר לארץ ביבשה דרך תורכיה. לאחר מספר שנים בהן גר בקיבוץ אבוקה, עבר להתגורר בירושלים, שם הכיר את רעייתו והקימו את משפחתם.

בנו, עופר בלום, אמר: "אבא היה מכונה של יצירה ללא הפסקה. הוא יצר על בסיס יומי כמעט. הוא הוציא ספר שלם שהוקדש לציורים על ירושלים בהוצאה בריטית והיה האמן הראשון שפתח גלריה בחוצות היוצר עוד בשנת 1969, אחרי שחזר משנתיים בניו יורק. הוא ואמי היו נשואים באושר 72 שנה. חוץ מרחובות ירושלים הוא הירבה לצייר אוניות וליצנים בקרקס. בזכותו בעצם הפכתי לפנטומימאי מקצועי והייתה לי הזכות ללמוד אצל מרסל מרסו האגדי. עכשיו הבן שלי, שהוא נכדו, הולך בדרכו ומתחמה בציור".

מוטק'ה בלום
(צילום: באדיבות המשפחה)

בלום, סיים את בצלאל בהצטיינות ועסק עשרות שנים בשחזור פסיפסים ברשות העתיקות וגם עבור אונסק"ו. הוא עסק ברישום, ציור, פיסול, פסיפסים ושטחי קיר. את נשיא ארצות הברית, ביל קלינטון, הוא הכיר לראשונה באחד מביקורי הנשיא בארץ ומאז נותרו בקשר. בכל פעם שקלינטון הגיע לארץ, הוא הקפיד לבקר את מוטק'ה בלום.

מוטק'ה בלום

(צילום: באדיבות המשפחה)

שנותיו הראשונות בישראל עברו עליו בקיבוץ אבוקה של תנועת גורדוניה בעמק בית שאן, ולאחר שחלה במלריה עבר לנתניה, עבד כטייח והצטרף לארגון ההגנה. ב-1948 התגייס לצה"ל, לחם במלחמת העצמאות, וב-1952 עבר לירושלים, שם הכיר את רעייתו, שושנה. השניים נישאו באמצע שנות ה-50. ב-1956 סיים בהצטיינות לימודי אמנות באקדמיה בצלאל, שם היה חניכם של הצייר מרדכי ארדון והפסל זאב בן-צבי. הוא גם זכה להשתלם אצל פרופ' תאודור אורסלי, ראש האקדמיה לאומנויות יפות ברוונה שבאיטליה, באמנות השחזור והיצירה של עבודות פסיפס ופרסקו. הוא המשיך את לימודיו והשתלמותו האמנותית בבית המלאכה המלכותי בעיר ז'יסט שבהולנד.

בלום ושמעון פרס
(צילום: ג'וחא יוסף אבי יאיר)

ידיד אישי. ביל קלינטון
(צילום: Bob McNeely, The White House)

ב-1958 שב לישראל והקים סטודיו במרתף בית טליתא קומי בירושלים. ב-1964 יצא למסע תערוכות ברחבי אירופה, וב-1965 המשיך לארצות הברית שם הציג ולמד עד 1967. לאחר שובו לירושלים, פתח ב-1969 סטודיו במתחם סדנאות האמנים של חוצות היוצר. ב-1981 יצא שוב לצפון אמריקה לאחר שקיבל מלגה למסע לימודים בין מוזיאונים ברחבי ארצות הברית וקנדה.

"סירות", יצירה של בלום ז"ל
(ציור: מוטקיה בלום)

במשך 40 שנה עסק בלום בשחזור פסיפסים ופרסקאות ברחבי הארץ מטעם רשות העתיקות ואונסק"ו. שניים מציוריו של בלום בנושא ירושלים נבחרו כבסיס לכרזות שהנפיק משרד התיירות הישראלי. בלום גם עיצב כרזות ליריד האומנויות השנתי בירושלים. ציורים אחרים שלו נבחרו לשמש שערים לספרים שונים שיצאו לאור בארצות הברית, בשוודיה ובגרמניה. ב-1990 יצא לאור בהוצאה בריטית הספר Jerusalem: Reflection of Eternity המנהל דיאלוג בין ציוריו של בלום לבין כתיבתה האנתולוגית של אליאן וילסון. עבודות של בלום מעטורות מספר בתי כנסת בארצות הברית, ואף כנסייה אחת במיאמי.

לאורך השנים שימשה את בלום אומנותו גם לעשייה חברתית. במלחמת ששת הימים התנדב להעסיק את ילדי שכונת הגבול מוסררה במקלטים בעבודת ציור משותפת, לצורך הרגעתם. שנים רבות פעל כמתנדב בעמותת אק"ם, במסגרתה העביר סדנאות אומנות לאוכלוסיות מיוחדות בירושלים. ב-2006 זכה בפרס מפעל חיים ע"ש מרדכי איש-שלום. ב-2014 קיבל את אות יקיר ירושלים על "האדרת שמה ויופיה של העיר ביצירתו ועל תרומתו – באומנותו – לאוכלוסיות חלשות. התגורר בשכונת רחביה בירושלים.

יהי זכרו ברוך